

חוקן ע"י סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

מנחות דף ל' ע"א

כיצד לסיים לתורה בתיבות לעיני כל ישראל¹?

באמצע שיטה	באמצע הדף	
אפשר לסיים	לרבנן (האמוראים): אפשר לסיים ² לרב אשי: אסור לסיים	לרב
צריך דוקא לסיים	אסור לסיים	לברייתא

במה נשתנו השמונה פסוקים אחרונים שבתורה?

במה נשתנו בקריאתם?	במה נשתנו בכתיבתם?	
יחיד קורא אותן ³	יהושע כתבן	לר' יהודה / לר' נחמיה
יחיד קורא אותן	משה כתבן בלי להוציא מפיו	לר' שמעון

מנחות דף ל' ע"ב

הטועה ודילג מלכתוב את שם ה' האם יכול לעשות לפעולות דלהלן? [תד"ה רבי].

לכותבו על הגרר	לכותבו על המחק	לתלותו על הכתב ⁴	
מותר	אסור	לתוס': אסור לר"ת: מותר ⁵	לר' יהודה
לתוס': מותר לר"ת: אסור	לתוס': מותר לר"ת: אסור	מותר ⁶	לר' יוסי
מותר	מותר	לתוס': אסור לר"ת: מותר	לר' יצחק

¹ אמנם בסיום בשאר חומשי ספר תורה, יכול לסיימם באמצע הדף [ואדרבא כן ראוי לעשות ויתן רווח של ד' שיטים ויתחיל לחומש הבא].

² נחלקו רבנן ורב אשי בדעת רב שאמר לעיני כל ישראל באמצע הדף - והעמידה הגמ' את דבריו באמצע שיטה. דלרבנן כוונתו [לפי פירש"י] דאף באמצע הדף רשאי לסיים, וא"כ הוה תיובתיה דרב מהברייתא שאמרה שאסור לסיים באמצע אלא מקצר והולך, [וכמו שלמד רב יוסף את דברי רב מהברייתא]. ורב אשי ס"ל שרב רק בא לומר שצריך לסיים דוקא באמצע שיטה ולא בסופה, ולא איירי באמצע הדף כלל, ובזה באמת אסור לסיים גם לרב וכמ"ש בברייתא. [ועי' בנמו"י פירוש אחר בסוגיא].

³ לרש"י: אין מפסיקים ביניהם להעלות עולה אחר. לרבינו משולם: לא יקרא עמו שליח ציבור.

⁴ הגם שמסדר הברייתא משמע שתולה עדיף ממוחק, ביארו בתד"ה רבי, דתולה גרע מכולהו [ור"ת חולק], וכדלהלן.

⁵ הנה הביאו התוס' מחלוקת האם תולה הוא גריע מכולהו, או לא. תוס' ס"ל שתולה גרוע מכולהו, ור"ת ס"ל דאדרבא תולה עדיפא מכולו, ומחלוקתם היא בכל השיטות כדלהלן. וכתבו תוס' שלשיטתם ר' יצחק שאמר אף מוחקין, קאי על ר' יהודה שאמר שמותר דוקא לגרור ואתא הוא למימר שמותר גם למחוק.

⁶ ובגמ' יש עוד את שיטת ר' שמעון שזורי שאומר שדוקא אם תולה את כל אותיות השם, אבל לתלות למקצת האותיות אסור.

חוקן דאפי סוכל עיין הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים • מיקוד 91430

טל/פקס 6515004 (אחה"צ) daf@dafyomi.co.il

אסור	אסור	אסור	לרשב"א בשם ר"מ

מנחות דף ל' ע"ב - המשך.

הלוקח פירות מעם הארץ, האם מועיל לשואלו אם עשרן ולסמוך עליו?

לענין לאוכלן בלא מעשר	לענין כשעשרן ונפלו שוב לתוך החולין	
סומך עליו ⁷	סומך עליו	בשבת
סומך עליו	לתנא קמא: אינו סומך עליו לר"ש שזורי: סומך עליו ⁸	בחול

פול המצרי שזרעו לצורך דלהלן, וחלקו השריש קודם ר"ה וחלקו אחר ר"ה, מה הדין?

כשזרעו לצורך לאכול זרעו ⁹	כזרעו לצורך לאכול ירקו ¹⁰	
אסור לעשר מזה על זה	מעשר מזה על זה	כשלא עירבבו
מעשר כדרכו	מעשר כדרכו	כשעירבבו היטב

⁷ ורש"י פירש הטעם, שבשבת הקילו מפני כבוד שבת היות שרוב עמי הארץ מעשרין הן. ובתד"ה ותרומת, הביאו בשם הירושלמי שאימת שבת עליהם היות שהם יודעים ששבת קובעת למעשר ולכך לא ישקרו. אולם אפ"י אם שאלו בשביל שבת לא יכול לסמוך עליו על אותם פירות גם בחול, דסו"ס חיישינן לאיזה עם הארץ שאין עליו אימת שבת ומשקר, ורק בשבת הקילו.

⁸ רש"י מפרש משום הפסד חולין, דכיון שנפלה התרומה שתרם הרי עושה הכל דימוע, ולכן הקילו לסמוך עליו משום הפסד חולין אם יאמר שכבר הפריש מעשרות. ותוס' פירש בשם הירושלמי משום אימת דימוע עליו, דמאחר שכבר הופרשה ע"י החבר וחזרה ונפלה, יודע עם הארץ שזה עושה דימוע אם לא הופרש כבר קודם מעשרות, ולכך ירא לשקר.

⁹ פול המצרי הוא מכלל הקטניות, ובקטניות תקנו רבנן שיהיה המעשר שלהן לפי זמן ההשרשה שלהם, דכיון שהדרך הוא בקטניות [היינו הזרעים הנ"ל] ללקטן בכמה וכמה פעמים, ואם נלך בתר לקיטה מצוי מאוד שחלק ילקטו קודם ר"ה וחלק אחרי ויבוא לעשר מן הישן על החדש, ולכך תקנו שנלך בהם אחר השרשה. וכאן בסוגיא מדובר במקרה רחוק שחלק השרישו קודם ר"ה וחלק אחר ר"ה, וא"כ יש כאן עירוב של ישן וחדש, ודינו כדלהלן. [ועיי' בר"ה יג,ב].

¹⁰ כשזרעו לאכול את הירק, הרגילות ללוקטו כאחד, ואין את החשש הנ"ל כמו בזרעים, ולכן בזה נשאר הדין דאזלינן בתר הלקיטה כשאר ירקות. וא"כ אף שחלק נשרשו קודם ר"ה, מ"מ כיון שכולם נלקטו אחר ר"ה חשובים כולם חדשים.